

● Udlændinge

Styrelsen

ARMENIEN (85)

(95)

*Rapport fra fact-finding
mission til Armenien*

juni/juli 1998

København, juli 1998

Oversigt over fact-finding rapporter
m.v. udgivet i 1998:

- *Rapport fra fact-finding mission til Somalia og Kenya, januar 1998:1*
- *Rapport fra nordisk fact-finding mission til Kosovo, februar 1998:2*
- *Rapport fra fact-finding mission til Afghanistan, marts 1998:3*
- *Rapport fra fact-finding mission til Armenien, marts 1998:4*
- *Rapport fra fact-finding mission til Libanon, juni 1998:5*
- *Rapport fra flyvende attache mission til Monrovia, Liberia, juli 1998:6*
- *Rapport fra fact-finding mission til Armenien, juni/juli 1998:7*

**Rapport fra fact-finding
mission til Armenien**

juni/juli 1998

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
1. " Har UNHCR-Yerevan kendskab til konkret idømte straffe for desertering, og i givet fald karakteren og varigheden af disse straffe."	4
2. "Er det myndighedernes opfattelse, at desertører, der melder sig selv, og mod hvem der ikke er andre anklager, ikke straffes, men alene sættes til at gøre deres tjeneste færdig? Hvad er uafhængige kilders opfattelse?"	6
3. "Er det myndighedernes opfattelse, at desertører, der ikke melder sig selv, normalt straffes med tjeneste i en særlig enhed? Hvad er de uafhængige kilders opfattelse?"	8
4. "Til specifik brug i to konkrete sager, bedes det undersøgt, hvilke sanktioner en desertør fra en tvangsmobilisering under konflikten i 1992 risikerer ved en tilbagevenden. Hvilke sanktioner risikeres i en tilsvarende situation, hvor den pågældende har medtaget våben. Til brug for en tredje konkret sag bedes det undersøgt hvorledes det straffes at have sluppet tilfangetagne fjendtlige soldater fri og i samme forbindelse være deserteret. Det konkrete hændelsesforløb fandt angiveligt sted i 1994".	11
5. "Er der udstedt amnestilove med virkning for desertører siden 1995".	12
6. "Kan UNHCR-Yerevan kommentere oplysningerne fra UNHCR-Stockholms skrivelse af 12. maj 1998 om øget spænding og sammenstød i Armeniens grænseegne".	14
KILDEFORTEGNELSE:.....	15
Bilag 1	16

Indledning

Ved skrivelse af 22. juni 1998 blev udlændingeattachéen i Ankara instrueret af Udlændingestyrelsen om at besvare følgende kommissorium:

" På baggrund af UNHCR-Stockholms skrivelse af 12. maj 1998, som vedlægges, bedes følgende spørgsmål undersøgt:

- 1) Har UNHCR-Yerevan kendskab til konkret idømte straffe for desertering, og i givet fald karakteren og varigheden af disse straffe.
- 2) Er det myndighedernes opfattelse, at desertører, der melder sig selv, og mod hvem der ikke er andre anklager, ikke straffes, men alene sættes til at gøre deres tjeneste færdig? Hvad er uafhængige kilders opfattelse?
- 3) Er det myndighedernes opfattelse, at desertører, der ikke melder sig selv, normalt straffes med tjeneste i en særlig enhed? Hvad er uafhængige kilders opfattelse?
- 4) Til specifik brug i to konkrete sager, bedes det undersøgt, hvilke sanktioner en desertør fra en tvangsmobilisering under konflikten i 1992 risikerer ved en tilbagevenden. Hvilke sanktioner risikeres i en tilsvarende situation, hvor den pågældende har medtaget våben. Til brug for en tredje konkret sag bedes det undersøgt hvorledes det straffes at have sluppet tilfangetagne fjendtlige soldater fri og i samme forbindelse være deserteret. Det konkrete hændelsesforløb fandt angiveligt sted i 1994.
- 5) Er der udstedt amnestilove med virkning for desertører siden 1995.
- 6) Kan UNHCR-Yerevan kommentere oplysningerne fra UNHCR-Stockholms skrivelse af 12. maj 1998 om øget spænding og sammenstød i Armeniens grænseegne? "

Således foranlediget mødtes udlændingeattachéen den 26. juni 1998 i Geneve med en repræsentant for UNHCRs kontor i Yerevan for at få besvaret kommissoriets punkt 1 og 6 og derefter fra den 30. juni til 3. juli 1998 med forskellige armenske myndigheder, vestlige repræsentationer og armenske NGO'er i Yerevan for at få besvaret de resterende spørgsmål.

1. " Har UNHCR-Yerevan kendskab til konkret idømte straffe for desertering, og i givet fald karakteren og varigheden af disse straffe."

Besvarelse:

Repræsentanten for UNHCRs kontor i Yerevan indledte med at understrege, at det armenske retssystem, herunder det militære retssystem, fungerede arbitrært. Det var således muligt for velhavende personer at købe sig fri fra forskellige sigtelser. Det gjaldt også militærnægtere og desertører, der mod betaling kunne gøre sig straffrie. Derfor var det ikke muligt udfra konkrete eksempler at drage generelle konklusioner. Direkte spurgt oplyste repræsentanten, at UNHCRs kontor i Yerevan ikke havde kendskab til én eneste konkret straffesag vedrørende desertering i Armenien.

At der eksisterede desertørsager i det armenske (militære) straffesystem, havde man flere gange fået bekræftet af den militære anklagers kontor og af formanden for "Soldiers' Mothers" Greta Mirzoyan, men man havde som nævnt ingen oplysninger om sagernes konkrete indhold, herunder den eventuelle strafs karakter og varighed. Greta Mirzoyan havde telefonisk den 25. juni 1998 meddelt UNHCR-kontoret, at hun havde kendskab til en sag, hvor en desertør var blevet idømt fire års fængsel, men de konkrete omstændigheder i sagen forblev uoplyst. Der kunne være tale om en sag, hvor alene desertering var blevet straffet. Den militære anklagers kontor havde oplyst, at § 255 i den armenske straffelov blev anvendt i desertørsager, men hvorvidt den eventuelt idømte straf blev udmøntet i en fængselsstraf eller i ekstratjeneste i en særlig (disciplinær) enhed, havde UNHCR-kontoret ingen konkret viden om.

Den officielle armenske holdning var ifølge repræsentanten, at desertører blev idømt en straf indenfor det militære system, og at den normale straf var ekstratjeneste i en særlig (disciplinær) enhed. UNHCR-kontoret i Yerevan havde ingen informationer, der skulle tilsige, at det ikke også skete i praksis. Greta Mirzoyan havde ganske vist overfor repræsentanten ved oven citerede telefonsamtale oplyst, at den særlige (disciplinære) enhed var blevet nedlagt, men repræsentanten stillede sig tvivlende overfor dette, idet han fandt det usandsynlig, at militæret ville overgive sanktionsretten til de almindelige domstole.

Repræsentanten konkluderede herefter, at den normale straffepraksis overfor desertører måtte antages (fortsat) at være ekstratjeneste i en særlig (disciplinær) enhed, men at man selvfølgelig ikke kunne udelukke, at visse desertører kunne risikere at blive idømt en egentlig fængselsstraf, f.eks. hvis deserteringen var sket under skærpende omstændigheder. § 30 i den armenske straffelov gav grundlaget for, at aftjeningen kunne ske i en særlig (disciplinær) enhed.

UNHCRs kontor i Yerevan havde med ovenciterede rapports side 1, afsnit 2 blot ønsket at oplyse om det lovmæssige grundlag i militærnægter- og desertørsager og

understrege tilfældigheden i det armenske straffesystem, hvorfor egentlige fængselsstraffe til desertører ikke kunne udelukkes. Konkret viden herom havde man imidlertid ikke. Det var således en misforståelse, hvis man læste rapporten som, at desertører blev idømt fængselsstraf og ikke som hidtil antaget ekstratjeneste i en særlig (disciplinær) enhed.

2. "Er det myndighedernes opfattelse, at desertører, der melder sig selv, og mod hvem der ikke er andre anklager, ikke straffes, men alene sættes til at gøre deres tjeneste færdig? Hvad er uafhængige kilders opfattelse?"

Besvarelse:

Den assisterende militære anklager, Hovhannes Palyan, oplyste, at man skelnede mellem **værnepligtsnægtere**, det vil sige personer, der ikke giver møde ved indkaldelse til session, militærtjeneste eller mønstringsøvelse og **desertører**, det vil sige personer, der er påbegyndt militærtjenesten og som herefter undløber med det formål at unddrage sig militærtjenesten. For så vidt angik desertørsager blev disse pådømt af de militære domstole. Det relevante lovgrundlag var §§ 30, 253, 254 og 255 i den armenske straffelov. Maksimumstraffen for desertering i fredstid var således op til 7 års fængsel.

Den normale praksis overfor desertører, der melder sig selv, og mod hvem der ikke er andre anklager, er, at den militære anklagemyndighed enten frafalder anklagen, eller at militærdomstolen afviser sagen mod, at den pågældende desertør fuldfører militærtjenesten. Desertøren kunne ikke være sikker på at få lov til at kunne fuldføre militærtjenesten i den samme enhed, som han var deserteret fra, men blev ofte overflyttet til en anden ordinær enhed.

Chefen for Forsvarsministeriets lovafdeling, oberst Gevozk Hambartsumyan, oplyste, at den militære domstol tog individuelle hensyn, når desertørsager blev pådømt. Havde der været formildende omstændigheder, som f.eks. chikane fra befalingsmænd, sygdom etc. ville det indgå i domstolens overvejelser. Overgav desertøren sig frivilligt til myndighederne, og var der ikke andre anklager, var det normalt, at han blev sat til at fuldføre militærtjenesten, eventuelt i en anden ordinær afdeling, uden yderligere straffesanktion. Forsvarsministeriet havde ingen interesse i at have soldater siddende i fængsel i stedet for at gøre tjeneste. Det var dog nødvendigt at have straffesanktionsmulighederne blandt andet af præventive runde. Det var således ikke, fordi man havde sympati for desertørerne, at man ikke fuldt ud udnyttede lovens sanktionsmuligheder, men af praktiske og militære hensyn.

Forespurgt, hvorfor det var nødvendigt at udstede amnestier, når praksis alligevel var, at desertører, der meldte sig selv, ikke blev straffet på anden måde end, at tjenesten skulle fuldføres, oplyste obersten, at amnestierne normalt tillige gav tiltalefrafald for andre, mindre forbrydelser, der var blevet begået under deserteringen. Desuden havde militæret administrativ mulighed for at idømme en disciplinær straf på indtil tre måneders ekstratjeneste i samme enhed, hvilket ikke skete i forbindelse med amnestierne. Endelig så man ofte, at desertører, der meldte sig selv i forbindelse med en amnesti, slap for at fuldføre militærtjenesten, hvis "fornuftige" grunde til deserteringen kunne anføres. Det kunne som førnævnt være

chikane fra befalingsmænd eller kammerater, sygdom, forsørgelsesbyrder etc.

Greta Mirzoyan, formand for organisationen "Soldiers' Mothers" oplyste, at så vidt organisationen var orienteret, blev desertører, der meldte sig frivilligt til myndighederne og mod hvem, der ikke var andre anklager, alene sat til at fuldføre værnepligten.

Edward Mamikonyan, der er jurist og formand for "Avangard Center for Humanitarian Research" oplyste, at alle desertører principielt blev retsforfulgt. Meldte desertøren sig frivilligt, og kunne han anføre ræsonnable grunde til deserteringen, blev sagen frafaldet mod, at den resterende tjeneste blev aftjent. Organisationen stillede for øjeblikket juridisk ekspertise til rådighed for nogle medlemmer af Jehovas Vidner, der ikke ville aftjene værnepligt. Man håbede på, at det i fremtiden ville blive muligt at aftjene civil værnepligt i Armenien. Han fandt vilkårene for værnepligtige i det armenske militær værre end for værnepligtige i f.eks. Rusland.

Militærattachéen og den assisterende militærattaché ved et stort vestligt lands ambassade i Yerevan oplyste, at ifølge deres informationer blev armenske desertører, der melder sig frivilligt og mod hvem, der ikke er andre anklager, ikke strafferetligt forfulgt, forudsat at de aftjener resten af værnepligten. Resten af tjenesten skulle undertiden aftjenes i en anden ordinær enhed. Selvom forholdene i den armenske hær var blevet væsentligt forbedret igennem de seneste år, blandt andet fordi forskellige armenske menneskerettighedsgrupper havde protesteret over vilkårene, risikerede en hjemvendt desertør at blive chikaneret af ældre kammerater, befalingsmænd og officerer ved f.eks. at blive stillet bagerst i køen ved uddeling af attraktive opgaver og vice versa.

Den assisterende militærattaché havde hørt rygter om, at armenske værnepligtige tiggede fødevarer af landbefolkningen under militærøvelser. Man anså ikke forholdene for optimale og langt fra vestlig standard.

Ambassadesekretæren ved et stort EU-lands ambassade i Yerevan oplyste, at udlændingemyndighederne i hans hjemland årligt behandlede over tusind asylansøgninger fra armenske statsborgere. Han oplyste endvidere, at ifølge ambassadens informationer, blev desertører, der meldte sig selv og mod hvem, der ikke var andre anklager, ikke idømt nogen egentlig straf, men blev sat til at fuldføre værnepligten. Repræsentationschefen for ambassaden oplyste supplerende, at der i Armenien blev allokeret flere penge til den enkelte soldat end i nabolande som Georgien og Azerbajdjan, men at forholdene naturligvis ikke var som i Vesteuropa.

3. "Er det myndighedernes opfattelse, at desertører, der ikke melder sig selv, normalt straffes med tjeneste i en særlig enhed? Hvad er de uafhængige kilders opfattelse?"

Besvarelse:

Den assisterende militære anklager, Hovhannes Palyan, oplyste, at den militære anklagemyndighed selvsagt ikke ville frasige sig retten til at anvende § 255 i straffeloven fuldt ud i desertørsager, herunder i desertørsager, hvor den pågældende ikke meldte sig selv til myndighederne. Hver sag havde sine egne karakteristika, og der ville ske en individuel vurdering i hver eneste sag.

Den militære anklagemyndighed ville i sager, hvor desertøren ikke meldte sig frivilligt, normalt altid rejse sagen overfor militærdomstolen. Det var så sagens konkrete omstændigheder, der afgjorde udfaldet.

Forespurgt, hvad straffepraksis var i desertørsager, hvor desertøren ikke havde meldt sig selv, men hvor der i øvrigt ikke var andre anklager, oplyste den militære anklager, at da ville militærdomstolen normalt idømme tre års fængsel. Afsoningen foregik ved, at den pågældende forrettede ekstratjeneste i en særlig (disciplinær) enhed. Når ekstratjenesten var overstået, skulle den almindelige værnepligtstjeneste fuldføres.

Forespurgt, om der ikke havde været tilfælde, hvor desertører, der ikke havde meldt sig frivilligt, og hvor der ikke var andre anklager, var blevet idømt fængselsstraf, oplyste den militære anklager, at så vidt han vidste, havde der tidligere været nogle sager vedrørende værnepligtige soldater, der havde deserteret i kriseårene 1992-93, og som var blevet idømt 4-5 års fængsel.

Chefen for lovafdelingen i Forsvarsministeriet, oberst Gevozk Hambartsumyan, oplyste, at man så med alvor på desertørsager, og at det var nødvendigt for systemets opretholdelse, at straffen for desertering var i overensstemmelse hermed. Man havde ingen sympati for desertører, der havde svigtet fædrelandet i en vanskelig tid. På den anden side kunne der være forståelige grunde til deserteringen, og disse måtte indgå i overvejelserne ved strafudmålingen. Dette i tilgift med, at Forsvarsministeriet var af den generelle holdning, at Armenien var bedst tjent med, at soldaterne var i militæret og ikke i fængslerne, gjorde, at praksis vedrørende desertører, der ikke meldte sig selv, men hvor der ikke i øvrigt var andre anklager, afsonede deres straf ved at forrette ekstratjeneste i en særlig (disciplinær) bataljon.

Obersten, der indtil 1995 havde været chef for militærpolitiet, havde et vist kendskab til bataljonen. I 1995 havde 83 personer gjort tjeneste i bataljonen, der var beliggende nær Sewan-søen i det nordøstlige Armenien. Forholdene i bataljonen var

Rapport fra fact-finding mission til Armenien
reguleret af de samme forskrifter som for de ordinære enheder. Det betød ifølge

obersten, at der var de samme forhold for såvidt angår forplejning, opvarmning af barakkerne etc. Der havde i begyndelsen været problemer med at få opvarmningssystemet til at fungere, men nu var forholdene tilsvarende de øvrige militære forlægninger. Ekstratjenesten bestod af læsning af det militære regulativ, marchøvelser etc., men ingen egentlig militær træning. På grund af den store arbejdsløshed i Armenien, blev bataljonen heller ikke sat på byggeopgaver.

Hver soldat i bataljonen kostede staten 10.000 drams om måneden. Det skulle ifølge obersten sammenlignes med, at folkepensionen var på 3.000 drams om måneden.

Foreholdt oplysningen fra Greta Mirzoyan til UNHCR om, at den disciplinære enhed var blevet nedlagt, meddelte oberst Hambartsumyan, at selvom han ikke længere havde direkte kontakt med bataljonen, ville han, hvis det havde været tilfældet, være blevet oplyst herom. Bataljonen eksisterer således ifølge obersten fortsat.

Greta Mirzoyan, formanden for "Soldiers' Mothers", oplyste, at såvidt hun var orienteret, blev desertører, der ikke meldte sig selv til myndighederne, og hvor der i øvrigt ikke var andre anklager, sat til at aftjene den idømte straf som ekstra tjeneste i en særlig (disciplinær) enhed.

Forespurgt, om den i punkt 1 omtalte sag, som hun havde drøftet med UNHCR-kontoret, og hvor en desertør var blevet idømt fire års fængsel, oplyste fru Mirzoyan, at "Soldiers' Mothers" havde interesseret sig for denne sag, idet den pågældende desertør led af dysenteri og ikke havde nogen familie til at hjælpe sig. Man havde rejst sagen over Forsvarsministeriet, der havde foranlediget, at fængselsstraffen var blevet eftergivet mod at den resterende militærtjeneste på fire måneder blev aftjent.

Fru Mirzoyan blev herefter forespurgt, hvorfor den pågældende desertør var blevet idømt fire års fængsel, når hun netop havde oplyst, at den normale straf var ekstratjeneste i en særlig (disciplinær) enhed. Hun oplyste derefter, at den pågældende tillige med deserteringen var blevet idømt en straf for våbentyveri, idet han havde medbragt sit skydevåben i forbindelse med deserteringen. Våbnet var senere blevet fundet på den pågældendes opholdssted.

Fru Mirzoyan blev endeligt forespurgt, hvorvidt hun kunne bekræfte oplysningen til UNHCR om, at den særlige (disciplinære) enhed var blevet nedlagt. Hun svarede bekræftende herpå. Forespurgt hvordan det skulle forstås i sammenhæng med, at hun netop havde oplyst, at straffen for desertering skulle afsones i en særlig (disciplinær) enhed, udviklede fru Mirzoyan sit synspunkt derhen, at den egentlige disciplinære enhed **perse** var blevet nedlagt. I stedet var der i tilknytning til de ordinære militære enheder blevet oprettet disciplinære delinger. En forandring som Greta Mirzoyan opfattede som en forbedring.

Edward Mamikonyan, formand for "Avangard Center for Humanitarian Research", oplyste, at han ikke var bekendt med konkrete sager, hvor desertører var blevet fanget af myndighederne. Det var hans opfattelse, at sådanne sager altid blev

behandlet af de militære domstole. Det ville sige, at den militære anklagemyndighed

rejste sagen overfor den militære domstol. Sagen kunne så ende med tiltalefrafald eller idømmelse af straf. Hr. Mamikonyan havde fået oplyst, at straffen normalt blev udmøntet i ekstratjeneste i en særlig (disciplinær) enhed. Hvorvidt det altid var tilfældet, vidste hr. Mamikonyan ikke. Han oplyste, at der var udbredt korruption i det armenske domstolssystem, hvorfor det var muligt for velstående personer at slippe billigere end andre. Blev man idømt fængselsstraf, var hjælp fra familie eller andre meget velkomment, idet forplejningen i fængslerne var mangelfuld.

Militærattachéen og den assisterende militærattaché ved et stort vestligt lands ambassade i Yerevan oplyste, at så vidt de vidste, blev desertører, der ikke havde meldt sig frivilligt til myndighederne, idømt en straf i form af ekstratjeneste ved den disciplinære bataljon. For så vidt der var sket våbentyveri i forbindelse med deserteringen, var dette absolut en skærpende omstændighed, hvorfor frihedsstraf af en vis længde måtte forventes. Den disciplinære bataljon eksisterede ifølge attachéernes oplysninger fortsat og var beliggende nær Sewan-søen. At den disciplinære bataljon skulle være nedlagt, fandt man usandsynligt og henviste til, at der også i deres hjemland eksisterede disciplinære bataljoner.

Ambassadesekretæren ved et stor EU-lands ambassade i Yerevan oplyste, at ifølge hans informationer ville sager vedrørende desertører, der ikke meldte sig frivilligt, blive pådømt af militærretten. Straffen kunne enten blive fængsel eller ekstra tjeneste i en særlig (disciplinær) enhed.

Ambassadesekretæren antog, at hvis sagen alene drejede sig om desertering, ville straffen blive ekstratjeneste. Var der involveret andre kriminelle forhold i sagen, måtte man imødesee fængselsstraf af en vis varighed.

4. "Til specifik brug i to konkrete sager, bedes det undersøgt, hvilke sanktioner en desertør fra en tvangsmobilisering under konflikten i 1992 risikerer ved en tilbagevenden. Hvilke sanktioner risikeres i en tilsvarende situation, hvor den pågældende har medtaget våben. Til brug for en tredje konkret sag bedes det undersøgt hvorledes det straffes at have sluppet tilfangetagne fjendtlige soldater fri og i samme forbindelse være deserteret. Det konkrete hændelsesforløb fandt angiveligt sted i 1994".

Besvarelse:

Hverken den militære anklager eller chefen for Forsvarsministeriets lovafdeling ville vurdere de refererede konkrete sager. Dertil var oplysningerne alt for sparsomme. Der kunne være individuelle forhold i sagerne, der helt ville bestemme den eventuelle doms indhold.

Chefen for Forsvarsministeriets lovafdeling oplyste på forespørgsel, at rekruttering under en tvangsmobilisering hverken ville være en skærpende eller en formildende omstændighed.

Den militære anklager tilbød, hvis han kunne få et detaljeret referat af begivenhederne i forbindelse med de fjendtlige soldaters flugt gerne i anonymiseret form, at identificere begivenheden og bekræfte, hvorvidt den faktisk havde fundet sted.

For så vidt angår sager, hvor deserteringen er kombineret med våbentyveri, skal der henvises til den under punkt 3 refererede konkrete sag, hvor en værnepligtig, der havde medbragt sit skydevåben under deserteringen, var blevet idømt fire års fængsel.

5. "Er der udstedt amnestilove med virkning for desertører siden 1995".

Besvarelse:

De adspurgte kilder i Yerevan oplyste, at der var udstedt amnestilove med virkning for desertører i: 1990, 1992, 1995 og 1997.

Amnestien i 1997 var blevet udstedt med virkning fra 30. april 1997. Amnestien er omtalt i udlændingeattachéens rapport om Armenien fra august 1997 på side 10, 13 og 14.

Om amnestiernes konkrete indhold og hvorvidt de faktisk blev overholdt, oplyste den militære anklager, at i forbindelse med amnestien i 1995 havde 110 desertører meldt sig selv til myndighederne. Af disse var 49 blevet beordret til at fuldføre militærtjenesten uden yderligere sanktion, medens resten af sagerne var endt med, at desertørerne end ikke skulle fuldføre tjenesten, men kunne betragte deres udestående med militæret som fuldt overstået. I disse sidstnævnte sager havde der ifølge militæranklageren været formildende omstændigheder som f.eks. sygdom, chikane fra befalingsmænd, forsørgelsesbyrder etc.

For så vidt angår amnestien i 1997 oplyste den militære anklager, at 141 desertører havde meldt sig selv til myndighederne. Af disse var 69 blevet beordret til at fuldføre militærtjenesten uden yderligere sanktion, medens resten på grund af formildende omstændigheder kunne betragte deres udestående med myndighederne som overstået.

På opfordring læste den militære anklager herefter op af den seneste protokol med desertørsager. Det er umuligt at vurdere, hvorvidt de refererede sager er tilfældigt udvalgte, og hvorvidt de er repræsentative for samtlige sager:

Navn: Arman.....

Påbegyndt militærtjeneste: 1 december 1994.

Deserteret: 1 marts 1995

Frivillig tilbagevenden: 1 december 1997

Sanktion: Færdiggørelse af militærtjenesten

Navn: Arthur.....

Påbegyndt militærtjeneste: 1 maj 1995

Deserteret: 1 oktober 1996

Fanget af politiet: 1 december 1997. Meddelte herefter at han gerne ville færdiggøre militærtjenesten

Sanktion: Færdiggørelse af militærtjenesten

Navn: Pavel....

Påbegyndt militærtjeneste: 1 november 1996

Deserteret: 1 juni 1997

Frivillig tilbagevenden: 1 december 1997

Sanktion: Færdiggørelse af militærtjenesten

Navn: Hovnan....

Påbegyndt militærtjeneste: 1 juni 1997

Deserteret: 1 august 1997

Frivillig tilbagevenden: 1 februar 1998

Sanktion: Færdiggørelse af militærtjenesten

Den militære anklager blev herefter opfordret til at referere konkrete sager, hvor der var blevet idømt fængselsstraf eller ekstratjeneste. Det ville han ikke under henvisning til, at det drejede sig om klassificerede oplysninger.

Såvel chefen for Forsvarsministeriets lovafdeling, som den militære anklager og formanden for "Soldiers' Mothers" oplyste, at der i den nærmeste fremtid ville blive vedtaget en ny amnesti for værnepligtsnægtere og desertører. Præcist hvornår kunne man ikke sige, men præsidenten skulle allerede havde godkendt amnesti-teksten.

6. "Kan UNHCR-Yerevan kommentere oplysningerne fra UNHCR-Stockholms skrivelse af 12. maj 1998 om øget spænding og sammenstød i Armeniens grænseegne".

Besvarelse:

Repræsentanten for UNHCRs kontor i Yerevan oplyste, at kontorets indberetning, der ligger til grund for UNHCR-Stockholms skrivelse af 12. maj 1998, blev udfærdiget i marts 1998 under præsidentvalgkampen. Man kunne ikke udelukke, at de armenske avisers omtale af et stigende konfliktniveau i de armenske grænseegne havde forbindelse med valgkampen. Efter præsidentvalget synes grænsestridighederne i det mindste igen at være vendt tilbage til det sædvanlige niveau. Tillige med de armenske aviser havde et medlem af OSCEs overvågningsgruppe i regionen rapporteret om stigende konfliktintensitet i marts 1998.

Ex tuto skal det bemærkes, at militærattachéen ved et stort vestligt lands ambassade i Yerevan hertil oplyste, at ifølge hans informationer var konfliktniveauet i dag i Armeniens grænseegne det halve af niveauet i april/maj 1997. Han havde ingen informationer om konfliktniveauet langs grænsen til Nagorno-Karabakh.

KILDEFORTEGNELSE:

1. Repræsentant for UNHCRs kontor i Yerevan
2. Hovhannes Palyan, assisterende militær anklager
3. Oberst Gevozk Hambartsumyan, chef for Forsvarsministeriets lovafdeling
4. Greta Mirzoyan, formand for "Soldiers' Mothers"
5. Edward Mamikonyan, formand for "Avangard Center for Humanitarian Research"
6. Militærattachéen og den assisterende militærattaché ved et stort vestligt lands ambassade i Yerevan
7. Repræsentationschefen og ambassadesekretæren ved et stort EU-lands ambassade i Yerevan

Opmærksomheden skal henledes på, at ovenciterede armenske NGO'er er blevet anbefalet af internationale hjælpeorganisationer i Yerevan.

Udlændingeattachéen havde tillige anmodet om at møde repræsentanter for "Helsinki Association" og for foreningen af forsvarsadvokater. Det armenske udenrigsministerium forsøgte angiveligt adskillige gange uden held at kontakte de to organisationer telefonisk for at aftale møde. I stedet foreslog ministeriet, at udlændingeattachéen kunne mødes med juristgruppen i "Youth Organization of Armenia". Hvilket skete.

Organisationen, der har til formål at varetage unge armeneres interesser, gentog stort set de oplysninger, der allerede var blevet meddelt af oberst Hambartsumyan. Det var indtrykket, at organisationen snarere er et politisk parti, der støtter den nuværende præsident.

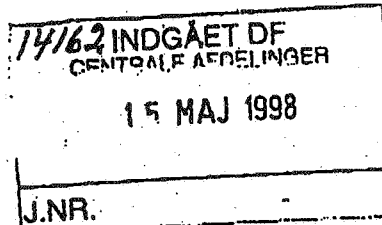
Ankara, den 10. juli 1998

Bilag 1

NATIONS UNIES
HAUT COMMISSARIAT
POUR LES REFUGIES

UNITED NATIONS
HIGH COMMISSIONER
FOR REFUGEES

Telephone : +46 8 457 4880

Ynglingagatan 14, 6th floor
113 47 Stockholm
Sweden

12 May 1998

Our code: ROBNC 0233/98

Dear Ms. Honoré,

Re: Draft evaders and deserters from Armenia

With reference to your question concerning the cessation-like criteria to be applied for draft evaders and deserters from Armenia, who have been granted de facto status in Denmark, we have the following information, based on a report from UNHCR in Armenia, to share with you.

According to official sources returned draft evaders/deserters will be punished according to Armenian Criminal Code, Article 75 (draft evaders) and Article 255 (deserters). The reference in Article 255 of the Criminal Code to "aggravating circumstances" and to the death penalty has in fact been taken out of the Article. Otherwise the contents remain the same; the sanctions for desertion are 3-7 years of prison if committed by regular servicemen, and 5-7 years of prison if committed by officers. Some of the governmental interlocutors have stated that draft evaders reporting themselves for military service will not be subject to punishment. However, we are not able to confirm this. It cannot be ruled out that draft evaders/deserters who are apprehended, in the airport or any other place, will be taken directly to a military unit according to our UNHCR in Armenia.

UNHCR in Armenia has also been informed by the prosecutor's office that after the draft evader or deserter has served his sentence in a civil prison (draft evaders) or in the military system (deserters) he will have to serve his time in the army. Conditions in Armenian prisons are generally very poor with overcrowded cells, lack of heating, little access to proper medical services and poor nutrition. However, the situation for an individual prisoner depends very much on whether or not he has a family and relatives who can support him financially and with food.

Danish Refugee Council
Att: Mette Honoré
P.O. Box 53
DK-1002 Copenhagen K
Denmark

The impression is that most allegations of ill-treatment perpetrated by public authorities have been related to arrests and police custody. UNHCR in Armenia is not aware of any reports of systematic torture being practised in Armenian prisons. However, although measures are being taken to improve the situation (see Amnesty International Report, January 1998), it appears that instances of harassment and beating are not uncommon in Armenian prisons.

Information about the conditions in the military penal system (Disciplinary Units) is unfortunately scarce. However, it should be noted that there are numerous reports of widespread harassment and ill-treatment within the Armenian army. Reportedly, many new recruits are targeted in order to extort money from the soldiers and their families. It can be assumed that recruits with certain backgrounds (deserters, draft evaders, conscientious objectors) will be in a vulnerable position in this system. Their situation will probably in many cases depend on their willingness and ability to pay for protection against harassment and ill-treatment.

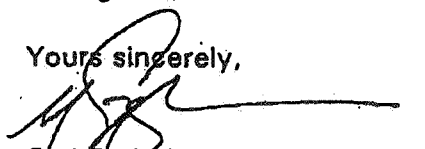
According to the Armenian authorities, only volunteers are sent to serve at the front line in Nagorno Karabakh. However, numerous reports have stated that there is in practice forced deployment of soldiers to the disputed enclave. There has recently been a tendency of increased tension and instances of skirmishes in the border areas, but there does not seem to be any immediate danger of resumption of large-scale hostilities.

UNHCR in Armenia is not aware of any amnesty for draft evaders/deserters since 1995. However, during his election campaign in March 1998, President Kocharian stated that young Armenians who has fled the country to avoid the draft would be allowed to return home safely. We do not yet have any information which confirms this or indicates what it would imply.

From the current political situation in Armenia it is difficult to predict whether there will be any change or move towards a clearer and more transparent policy with regard to returned draft evaders/deserters, and also towards the military service in general. UNHCR in Armenia will probably have more information concerning this matter in a few months, when the new government has been established and its policies have been put forward. Also it will take some time before one can make any thorough assessment of the new Armenian President's impact on the peace process and the situation in and around the front line in Nagorno Karabakh.

We hope that you find this information useful. Please do not hesitate to contact us again if you have any further questions. Best regards,

Yours sincerely,

Carl Söderbergh
Refugee Law Training Officer

Udlændingestyrelsen

Ryesgade 53
2100 København Ø

Telefon 35 36 66 00
Telefax 35 36 19 16

